

UNIT 4

Medicatie

HOOFDSTUK 5

Urgent

doktersbezoek

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

1 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en beantwoord de vragen.

1 Meneer Vannieuwenhuysse voelt zich licht in het hoofd. Wat bedoelt hij hiermee?

.....Hij heeft een draaierig gevoel in het hoofd, hij is duizelig.....

2 Hoe erg is de hoofdpijn van meneer Vannieuwenhuysse? Hoe omschrijft hij dit?

.....Hij omschrijft de hoofdpijn op een schaal van 0 tot 10. Hij heeft heel erge hoofdpijn
.....want de pijn zit op 9.....

3 Waarom is de hoge bloeddruk van meneer Vannieuwenhuysse niet verontrustend?

.....Omdat hij aan hypertensie lijdt.....

4 Hoe past de dokter de behandeling van meneer Vannieuwenhuysse aan?

.....Ze zet zijn behandeling gewoon voort, maar ze verhoogt de dosering van de
.....de medicatie een beetje.....

5 Wat betekent 'stabiliseren'?

.....Dit is een ander woord voor 'stabiel worden' of 'in evenwicht blijven'.....

'Zorgverleners moeten beter naar patiënten luisteren'

Bijna de helft van de Nederlandse patiënten heeft te maken gehad met een medische misser. Dat meldt patiëntenfederatie NPCF na een groot onderzoek.

"Fouten die wij hebben gesignaleerd onder de groep van 10.000 patiënten liggen vooral in het voorschrijven van medicijnen en fouten in de diagnose", zegt Dianda Veldman, directeur van NPCF. "Een huisarts vertelde een patiënt bijvoorbeeld dat hij griep had terwijl het leukemie was. Dit zijn hele ernstige zaken en we zijn geschrokken van de hoeveelheid."

Fouten

Veldman ziet een aantal mogelijke oorzaken, zoals slordigheid of een gebrek aan deskundigheid. "Daarnaast zien we ook dat het te maken heeft met een gebrek aan samenwerking; patiënten hebben soms te maken met verschillende behandelaars. En een belangrijke: artsen en verpleegkundigen luisteren niet altijd naar de patiënt."

Veiligheid

36 procent van de fouten vindt plaats in de ziekenhuizen en 30 procent in de poli's. Je kunt dus constateren dat in de specialistische zorg de meeste fouten worden gemaakt, zegt Veldman. "Er is soms te weinig aandacht voor veiligheid. Dat resulteert in de verkeerde spullen klaarleggen voor een operatie tot het niet wassen van handen. Daarnaast speelt tijdgebrek een rol."

Aanbevelingen

"Wij zouden willen dat de beroepsgroepen in de zorg meer naar de patiënt luisteren. Daarnaast moet de patiënt op zijn beurt goed van zich laten horen, en doorvragen als iets onduidelijk is", zegt Veldman.

(Uit: bnr.nl)

- 1 Wat is een 'medische misser'?

.....Dit is een medische of geneeskundige fout.....

- 2 Welke fouten worden dikwijls gemaakt?

.....Er worden dikwijls fouten gemaakt bij het voorschrijven van medicijnen en bij het stellen.....
.....de diagnose.....

- 3 Wat zijn de oorzaken van deze fouten?

.....De oorzaak van deze fouten ligt bij slordigheid of een gebrek aan deskundigheid.....
.....Ook heeft het soms te maken met een gebrek aan samenwerking wanneer patiënten.....
.....met verschillende behandelaars te maken hebben. Tot slot worden er ook fouten.....
.....gemaakt doordat artsen en verpleegkundigen niet altijd luisteren naar de patiënt.....

4 Waar vinden de meeste fouten plaats?

.....De meeste fouten (36%) vinden plaats in de ziekenhuizen. Ook worden er veel (30%)
.....fouten gemaakt in de poliklinieken.....

5 Wat zijn de aanbevelingen van mevrouw Veldman?

.....De beroepsgroepen in de zorg zouden meer naar de patiënt moeten luisteren. Daarnaast....
.....moet de patiënt duidelijk communiceren en doorvragen als iets onduidelijk is.....

Oefening 2.2 Lees de brochure over het bezoek aan de arts aandachtig.

Bezoek aan de arts

Bereid een bezoek aan uw huisarts voor

- Weet wat u wilt vragen en wat u verwacht. Als u alleen de klacht vertelt, weet de arts niet wat uw verwachting is.
- Bedenk van tevoren: waarom kom ik nu, met deze klacht, naar deze dokter? Kom ik alleen omdat het moet, of heb ik zelf ook vragen?

Wees altijd eerlijk

- Wees altijd eerlijk. Overdrijf of kleiner uw klacht niet: onjuiste informatie kan leiden tot onjuiste behandeling.
- Wees redelijk in uw vragen. Bespreek open wat u van de arts verwacht, maar ga niets eisen. Een slechte verstandhouding is voor beide partijen onprettig en komt de zorg niet ten goede.

Weet welke medicijnen u slikt

- Weet welke medicijnen u slikt (ook die niet zijn voorgeschreven), welke ziekten en behandelingen u in het verleden heeft gehad en voor welke stoffen u allergisch bent.
- Vermeld bijzonderheden desnoods ongevraagd: dat u recent in het buitenland bent geweest, dat er erfelijke ziektes in de familie voorkomen, etc. Bedenk voorafgaand aan een consult welke informatie belangrijk kan zijn voor een arts.

Spaar geen vragen op: plan zo nodig met de assistente een vervolg consult

- Spaar geen vragen op. Als u meerdere vragen heeft, geef dit dan aan het begin van het consult aan, de arts kan er dan rekening mee houden. Plan zo nodig meerdere consulten in overleg met de assistente of de huisarts.

Vertel direct als u iets niet begrijpt

- Controleer aan het eind van het consult of u de arts goed begrepen heeft.
- Ga uit van de volgende regel: de arts schiet tekort als ik de uitleg niet snap, maar ik ben zelf verantwoordelijk om te zeggen dat ik het niet kan volgen.

Neem zo nodig iemand mee

- Neem zo nodig iemand mee. Twee horen meer dan een.

(Uit: huisarts.praktijkinfo.nl)

- 1 Hoe kun je je het best voorbereiden op een bezoek aan de huisarts?
 ....Bedenk goed wat je verwacht van het bezoek en wat je wil vragen. Je moet een antwoord.....
 ....kunnen bieden op de volgende zaken: Waarom kom ik nu met deze klacht naar deze.....
 ....dokter? Kom ik alleen omdat het moet of heb ik zelf ook vragen?.....
- 2 Waarom is het belangrijk dat je altijd eerlijk bent?
 ....Eerlijkheid is belangrijk omdat onjuiste informatie kan leiden tot een onjuiste behandeling.....
 .....
- 3 Welke informatie kan belangrijk zijn voor een arts?
 ....Hij moet weten welke medicijnen je slikt, welke ziekten je hebt, welke behandelingen je.....
 ....hebt gekregen alsook voor welke stoffen je allergisch bent. Je kan ook best vertellen of je.....
 ....recent in het buitenland bent geweest, of er erfelijke ziektes in de familie voorkomen, etc.....
- 4 Mag je meerdere vragen stellen tijdens één consultatie? Waarom wel/niet?
 ....Je mag meerdere vragen stellen, maar geef dit dan aan het begin van de consultatie aan.....
 ....Zo kan de arts er rekening mee houden.....
- 5 Is het jouw verantwoordelijkheid of die van de arts om ervoor te zorgen dat je alles begrijpt?
 Waarom?
 ....Je arts blijft verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat je alles begrijpt omdat de arts.....
 ....tekort kan schieten als je de uitleg niet snapt.....

Oefening 3.1 Klachten.

Welke vraag stelt de dokter? Vul onderstaand kader aan met de juiste vragen.

1 Hoe voelt u zich?	7 Hebt u er al lang last van?
2 Wat scheelt er?	8 Hoe ernstig is de pijn?
3 Verstaat u me?	9 Hebt u nog andere klachten?
4 Hebt u ergens pijn?	10 Bent u allergisch voor bepaalde voedingsmiddelen?
5 Waar hebt u pijn?	
6 Wanneer is de pijn begonnen?	

VRAAG VAN DE DOKTER	ANTWOORD VAN DE PATIENT
Wat scheelt er?	Ik voel me misselijk.
Wanneer is de pijn begonnen?	Deze nacht, rond 3 uur.
Hebt u nog andere klachten?	Verder heb ik ook hoofdpijn.
Bent u allergisch voor bepaalde voedingsmiddelen?	Ik mag geen noten eten.
Verstaat u me?	Nee, ik hoor u slecht.
Waar hebt u pijn?	Ik heb pijn aan m'n borst.
Hebt u er al lang last van?	Ik loop er al weken mee rond.
Hoe ernstig is de pijn?	De pijn is ondraaglijk.
Hoe voelt u zich?	Ik voel me slecht.
Hebt u ergens pijn?	Ja, ik hou het niet langer.

Oefening 3.2 Symptomen.

Hypertensie is een sluipende ziekte. Veel patiënten met hoge bloeddruk hebben geen symptomen. Bepaalde patiënten vertonen soms wel symptomen, die kunnen verschillen van persoon tot persoon.

Welke symptomen van hypertensie omschrijft de patiënt in de dialoog? Leg uit aan de hand van de woorden uit het volgende kader.

hoofdpijn – neusbloedingen – oorsuizen – vermoeidheid – warmteopwellingen – sterretjes voor de ogen – duizeligheid – misselijkheid – braken

...De patiënt klaagt over ernstige hoofdpijn. Hij is duizelig en ziet sterretjes voor de ogen. Ook is.....
 ...de patiënt misselijk en heeft hij soms de neiging tot braken. Vermoeidheid en warmteopwellingen.....
 ...zijn ook veelvoorkomende klachten. Tot slot ervaart de patiënt ook klachten als neusbloedingen en.....
 ...oorsuizen.....

Oefening 4   Het gebruik van relatieve pronomina.

Combineer de zinnen met een relatief pronomen.

Voorbeeld: *Meneer Vannieuwenhuysse wil een pijnstiller. De pijnstiller moet snel zijn werk doen.*
→ *Meneer Vannieuwenhuysse wil een pijnstiller die snel zijn werk doet.*

TIP: Zie Unit 3 Hoofdstuk 5.

- 1 Meneer Vannieuwenhuysse lijdt aan hypertensie. Hij klaagt er voortdurend over.

..... *Meneer Vannieuwenhuysse lijdt aan hypertensie waarover hij voortdurend klaagt.* .....

.....

- 2 Het medisch dossier is onvindbaar. Het dossier bevat alle gegevens over de gezondheid van de patiënt.

..... *Het medisch dossier, dat alle gegevens bevat over de gezondheid van de* .....

..... *patiënt, is onvindbaar.* .....

- 3 De pilletjes zijn voor je cholesterol. De pilletjes zitten in het doosje.

..... *De pilletjes die in het doosje zitten, zijn voor je cholesterol.* .....

.....

- 4 De dokter geeft de patiënt advies. Hij moet stoppen met roken.

..... *De dokter geeft de patiënt advies dat hij moet stoppen met roken.* .....

.....

- 5 De verpleegster brengt hem naar de dokter. Hij praat graag met de verpleegster.

..... *De verpleegster met wie hij graag praat, brengt hem naar de dokter.* .....

.....

- 6 De slechte resultaten bleven uit. We verwachtten slechte resultaten.

..... *De slechte resultaten die we verwachtten, bleven uit.* .....

.....

7 Dat is alles! Meer hebben we niet nodig.

...Dat is alles wat we nodig hebben.

8 Ik heb een boek gekocht. Mijn papa raadde het aan.

...Ik heb een boek gekocht dat mijn papa aanraadde.

9 Een collega neemt deze middag mijn shift over. Die collega is plots ziek geworden.

...Een collega die deze middag mijn shift overneemt, is plots ziek geworden.

10 De dokter heeft altijd een bloeddrukmeter bij. Ze leest de bloeddruk af.

...De dokter leest de bloeddruk af van de bloeddrukmeter die ze altijd bij heeft.

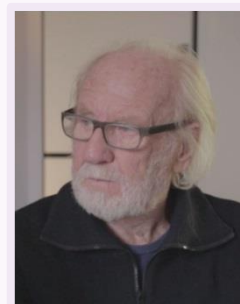
Oefening 5   Individuele zorgfiche: medisch dossier.

Je moet het medisch dossier van meneer Vannieuwenhuysse aanvullen. Dat doe je aan de hand van een vraaggesprek naar zijn ziektegeschiedenis (huidige gezondheidstoestand, ongelukken, klachten, ...). Noteer de vragen die je kunt stellen.

MEDISCH DOSSIER

Contactgegevens

Naam: J. Vannieuwenhuysse
Adres: Zorgcentrum De Waterlelie
Tel./GSM: 04 99 12 34 56
Beroep: Gepensioneerd
Naam huisarts: Dr. Jacobs

Medische gegevens

Onderzoeken en scans: ...
Vroegere ongelukken/ongevallen: ...
Algemene gezondheidstoestand: ...
Hoofdklacht: ...
Medicijnen: ...

Voorbeeld: Wat is uw huidige gezondheidstoestand?

...Welke scans/onderzoeken hebt u gehad? / Lijdt u aan een ziekte? / Welk type diabetes hebt u? /
 ...Hebt u al ongelukken/ongevallen gehad? / Hoe werd u toen verzorgd? / Kunt u mij beschrijven
 ...hoe u zich voelt? / Welke klachten ervaart u? / Wat is uw hoofdklacht? / Welke medicijnen neemt
 ...u momenteel in? / Hoeveel keer per dag neemt u ze in? /

Oefening 6 Rollenspel. Een gesprek met de dokter.

Situatie: Jij bent de dokter en je buur speelt de patiënt. Gebruik het spreeschema uit oefening 3.1: je krijgt de antwoorden van de patiënt, stel nu de juiste vragen.

VRAAG VAN DE DOKTER	ANTWOORD VAN DE PATIENT
Dag X, wat scheelt er?	Ik voel me misselijk.
Wanneer is de misselijkheid begonnen?	Deze nacht, rond 3 uur.
Ervaat u nog andere klachten?	Verder heb ik ook hoofdpijn.
Bent u allergisch voor bepaalde voedingsmiddelen?	Ik mag geen noten eten.
Verstaat u me goed?	Nee, ik hoor u slecht.
Waar hebt u pijn?	Ik heb pijn aan m'n borst.
Wanneer is de pijn begonnen?	Ik loop er al weken mee rond.
Hoe ernstig is de pijn?	De pijn is ondraaglijk.
Hoe voelt u zich?	Ik voel me slecht.
Hebt u ergens pijn?	Ja, ik hou het niet langer.

2 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik woorden uit de woordenlijst en pas de juiste spellings- en grammaticaregels toe.

- 1 Meneer Vannieuwenhuysen lijdt aan hypertensie. Een van de .....**klachten**..... van deze ziekte is hoofdpijn.
- 2 Op een .....**schaal**..... van 0 tot 10 geeft hij de pijn een 9.
- 3 De druk .....**die**..... meneer Vannieuwenhuysen ervaart, zal snel stabiliseren.
- 4 Het dossier .....**waarin**..... alle medische gegevens van de patiënt staan, wordt het medisch dossier genoemd.
- 5 De .....**consultatie**..... komt meestal tot stand door een vraaggesprek met de dokter.